

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o nałożenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 9 lutego 2011 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 5 lutego 2010 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2008 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – powołując między innymi art. 33 ust. 1 pkt 8 i ust. 2 oraz art. 33 ust. 9 pkt 3 w związku z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr 169, poz. 1199 ze zm.) – orzekł, że przedsiębiorca „M.” – Obrót Surowcami i Materiałami Technicznymi Spółka z o.o. w K. naruszył art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w ten sposób, że nie złożył w terminie sprawozdania za IV kwartał 2007 r. i wymierzył mu za to karę pieniężną w wysokości 5.000 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł powód.

Wyrokiem z dnia 5 lutego 2010 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 maja 2009 r. oddalającego odwołanie powoda od powyższej decyzji Prezesa URE.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną strona powodowa. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. – wskazano na: „istnienie okoliczności oczywiście uzasadniających skargę (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.)”. wskazano, że w postępowaniu apelacyjnym doszło – z obrazą art. 378 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 316 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. – „do pominięcia przez Sąd Apelacyjny części zebranego w sprawie materiału w kwestiach przedstawionych w toku postępowania przed Sądem Okręgowym jak i podniesionych ponownie przez skarżącą przed Sądem Apelacyjnym. Kwestie te mają zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy z uwagi to, iż stanowią o tym czy doszło w ogóle do rozstrzygnięcia Sądu w granicach w jakich może i powinien orzekać Sąd, i czy w ogóle Sąd rozpoznał istotę sprawy w pełnym zakresie tj. istnienia określonych powinności sprawozdawczych i możliwości zastosowania sankcji karno administracyjnej na podstawie tak ukształtowanych norm sankcjonowanych i sankcjonujących jak zostało to ukształtowane przepisami art. 30 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 20 i art. 33 ust. 1 pkt 8 Ustawy o biopaliwach.”

Ponadto wskazano na istnienie istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, zagadnień prawnych w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w tym celowości wystąpienia z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego lub z pytaniem prejudycjalnym do Sądu I Instancji w Luxemburgu na podstawie art. 234 ust. 3 TWE”.

Zagadnienia dotyczą następujących problemów:

“-zakresu i znaczenia norm stanowiących podstawę zastosowania i wymiaru sankcji karnoadministracyjnej ustalanych w procesie stosowania prawa (wykładni i subsumcji) ,które same w sobie nie tworzą związku hierarchicznego z Konstytucją, takich jak (sprawozdanie kwartalne, przedsiębiorca, inny dokument zawierający danefaktura...”;

-“możliwości zastosowania wykładni i pojęć o treści ustalonej w procesie wykładni stanowiących normę sankcjonującą art. 33 ust. pkt 8 Ustawy o biopaliwach i sankcjonowaną art. 30 ust. 2 tej Ustawy, czy też tylko samej możliwości zastosowania tych norm w zgodzie z Konstytucją RP, zważywszy na ich

sprzeczność z zasadami określonymi przepisami ustawy zasadniczej wskazanymi w uzasadnieniu poprzednich pism procesowych i Skargi Kasacyjnej”.

Wskazano ponadto, że “potrzeba rozpoznania sprawy przez Sąd Najwyższy uzasadniona jest koniecznością dokonania tej wykładni w takim zakresie w jakim Sąd Najwyższy uzna zasadność twierdzeń skarżącej, którymi uzasadniła przed Sądem Apelacyjnym i uzasadnia w niniejszej skardze wnioski o wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego o ustalenie zgodności art. 33 ust. 1 pkt. 8 w zw. z art. 30 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 Ustawy o Biokomponentach i w zw. z art. 4 Ustawy SDG z art. 2, 31 ust. 3, 42 ust. 2 i 45 Konstytucji RP w zakresie w jakim wskazane przepisy prawa i w tym też formularza sprawozdania DPE-4.2, wprowadzają niejednoznaczność istnienia i zakresu pojęć tworzących normę o powinności złożenia sprawozdania i dają Prezesowi URE możliwość zastosowania sankcji administracyjnej karnej za zaniechanie złożenia sprawozdania, nawet wówczas gdy, wiadomym jest, iż podmiot, który zobowiązany jest w tym sprawozdaniu wykazać dane wynikające z określonych przepisem art. 30 ust. 2 dokumentów, dokumentami takimi nie dysponuje, gdyż w okresie sprawozdawczym nie uczestniczył w rynku biokomponentów i biopaliw płynnych w rozumieniu Dyrektywy o biopaliwach”.

Wskazano na potrzebę “wykładni pojęć użytych przez ustawodawcę krajowego w definiowaniu zakresu powinności udzielania informacji przewidzianych przez ustawodawcę unijnego, i konieczność zapewnienia jednolitości stosowania prawa wspólnotowego przez sądy krajowe i zapewnienia zgodności tego prawa z celami ustawodawcy unijnego wyrażonymi Dyrektywami, na podstawie których i w wykonaniu których to prawo krajowe jest stanowione, w sytuacji, w której Sąd Najwyższy uzna twierdzenia skarżącej o konieczności wykładni wskazanych przepisów prawa krajowego w oparciu o wskazane w skardze kasacyjnej normy i zasady prawa wspólnotowego w tym postanowienia Dyrektywy biopaliwowej i w związku z tym i przepisem art. 234 TWE może wystąpić z wnioskiem do Sądu I instancji w Luxemburgu w istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy kwestiach:

- czy w zakresie celu wyznaczonego Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2003 roku w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych, państwo członkowskie w sferze powinności regulacji

prawnej, o której mowa w art. 7 Dyrektywy, jest uprawnione tworzenia lub stosowania pojęć prawa krajowego dla oznaczenia zakresu podmiotowego tej regulacji prawnej w sposób autonomiczny?

- czy sfera autonomii Państwa w implementacji Dyrektywy parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2003 roku, zawiera w zakresie jej celu ogólnego i celów szczególnych możliwości do określenia na podstawie art. 4 tej Dyrektywy, upoważnienie do autonomicznego ustalania przez Państwo członkowskie definicji pojęć stosowanych do oznaczenia danych ujmowanych w formie sprawozdań czy też źródło, z którego pojęcia definiują dane, które winny zostać ujęte przy sprawozdaniu, o którym mowa we wskazanej Dyrektywie, wypływa z prawa wspólnotowego?

- czy Państwo członkowskie, w wykonaniu jego powinności określonych wskazaną Dyrektywą może stanowić normy prawne, które prowadzą do reglamentacji obrotu gospodarczego, nakazem sprawozdawczości w zakresie obrotu gospodarczego przez wszystkie podmioty zarejestrowane (krajowe i zagraniczne) bez względu na to czy faktycznie dysponują danymi, o których mowa w poprzednim pytaniu?"

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany Prezes URE wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania; w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wymaga przedstawienia tego w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 - LEX nr 494134; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08 - LEX nr 490364). W niniejszej sprawie stan taki nie występuje. Twierdzenie wnoszącego skargę, że skarga kasacyjna jest

oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) związane jest z podstawą procesową (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), której skarżący nadaje znaczenie oczywistości ze względu – jak to ujęto – na oczywistość obrazy wskazanych przepisów i wynikającą stąd wątpliwość „czy w ogóle Sąd rozpoznał istotę sprawy w pełnym zakresie”.

Powyższe twierdzenie i lakoniczne, bardzo ogólnikowe jego uzasadnienie, nie są przekonujące. Przede wszystkim brakuje w uzasadnieniu wniosku ustosunkowania się do przesłanek (podstaw) zaskarżonego rozstrzygnięcia, które zostały przedstawione w uzasadnieniu wyroku. Sąd Apelacyjny wskazał przecież okoliczności faktyczne, z których większość nie była sporna, oraz zasadnicze – wynikające z zakresu rozpatrzonej apelacji – problemy prawne, dotyczące subsumcji prawa polskiego z uwzględnieniem prawa wspólnotowego, do ustalonego stanu faktycznego. Jeżeli autor skargi ma inną opinię co do podstawy wyroku, to nie przedstawił odpowiedniej argumentacji, która mogłaby wskazywać na „oczywistą” nieodpowiedniość podstaw zaskarżonego wyroku. Jeżeli zaś uważa, że uzasadnienie wyroku nie zawiera wystarczającego „odzwiedlenia” ocen, na których Sąd Apelacyjny się oparł, to nie wykazano na czym miałyby polegać wpływ zarzuconej niedoskonałości uzasadnienia wyroku na samo jego rozstrzygnięcie. Nie może więc być mowy o wykazaniu oczywistości skargi kasacyjnej, skoro brak w niej argumentacji wykazującej wpływ zarzuconych uchybień procesowych na rozstrzygnięcie sprawy (por. art. 398³ § 1 pkt 2 zdanie drugie k.p.c.).

Chociaż wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. to nie można uznać, że skarżący wykazał, że w sprawie występują określone w tym przepisie przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę przyjęcia skargi z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno bowiem zawierać wykazanie, przy pomocy jurystycznej argumentacji, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne. Powołanie się na przepisy prawa, bez przedstawienia jurystycznej argumentacji służącej wykazaniu, że w sprawie występuje zagadnienie prawne dotyczące tych przepisów - zagadnienie które wymaga wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy, nie może być uznane za dowiedzenie istnienia przesłanki

określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sformułowanie zagadnienia prawnego powinno zawierać wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowane zagadnienie powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147). Trzeba podkreślić, że rzeczą Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest doszukiwanie się, w uzasadnieniu podstaw skargi, jurydycznej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawienie takiej argumentacji w uzasadnieniu podstaw skargi służy bowiem jedynie wykazaniu zarzucanego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, a nie uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wbrew powyższym wymaganiom wnoszący skargę nie wykazał, odpowiednią argumentacją, że w sprawie występują podane w skardze istotne zagadnienia prawne dotyczące przepisów prawa materialnego. Stawiając określone pytania do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy wnoszący skargę uzasadnił je własnymi wątpliwościami. Tymczasem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przedstawione zostało stanowisko Sądu Apelacyjnego, które nie może być podważone wyłącznie na zasadzie twierdzenia, że nie usuwa ono wątpliwości strony procesu.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne

wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10).

Nie ma w skardze ujawnienia poważnych wątpliwości związanych z wykładnią wskazanych przepisów. Wnoszący skargę ograniczył się w tym przedmiocie do zaprzeczenia ocenie interpretacyjnej Sądu zawartej w uzasadnieniu podstawy prawnej wyroku.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.